

9.0

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
обліку і оподаткування
-----Гордієнко М.І.

“ 09 ” 04 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПП 4. Облік на підприємствах малого бізнесу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 071 **«Облік і оподаткування»**

Освітня програма: **Облік і оподаткування**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський) рівень**

Факультет: **Економіки і менеджменту**

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з *Обліку на підприємствах малого бізнесу* для студентів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Розробники:

доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Полятикіна Л. І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **обліку і оподаткування**.

Протокол від “ 19 ” червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри обліку і оподаткування

(підпис)

(Гордієнко М.І.)

(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

«Облік і оподаткування»

 (Гордієнко М.І.)

Декан факультету

 (Н.І. Строченко)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(*Ж. Баранік*)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 09.07. 2020 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 071 Облік і оподаткування	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Курс	
		4, 2ст.	
Загальна кількість годин –90		Семестр	
		8-й, 2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: бакалавр		
	20 год.		
	Практичні, семінарські		
	10 год.		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	60 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33/67 (30/60)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: озброїти майбутнього спеціаліста теоретичними знаннями та практичними навиками бухгалтерського обліку, навчити особливостей застосування різних форм і методів залежно від напрямку діяльності підприємств малого бізнесу.

Завдання: вивчення методологічних засад обліку на підприємствах малого бізнесу; ознайомлення із завданням обліку на підприємствах малого бізнесу за різними його напрямками; засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах та методики реєстрації облікової інформації у системі рахунків; ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу.

Вивчення навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Загальні	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 1
1			
2		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК2
3		Здатність працювати автономно.	ЗК4
4		ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ЗК13
5		Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ЗК12
6	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК14	
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	ФК1
2		Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.	ФК2
3		Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	ФК3
4		Проводити аналіз господарської діяльності	ФК5

		підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.	
5		Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування.	ФК9
6		Застосовувати знання законодавства та міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності.	ФК12
7		Підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.	ФК13

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Знати та розуміти базові економічні поняття, положення, принципи, закони, пов'язані з обліком, аналізом, аудитом і оподаткуванням; навички професійної етики; навички аналізу виробничих ситуацій, процесів, видів діяльності і практичного застосування набутих компетенцій, з урахуванням особливостей галузевого розвитку регіону.	ПРН 1
2	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	ПРН 3
3	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.	ПРН 4
4	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.	ПРН 5
5	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.	ПРН 6
6	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.	ПРН 8
7	Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.	ПРН 11
8	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.	ПРН 13
9	Вміти працювати як самостійно (автономно), так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	ПРН 17

3. Програма навчальної дисципліни

затверджена Вченою радою СНАУ протокол № 7 від 26.12.2018 року та робочого навчального плану, затвердженого ректором університету на 2020-2021 навчальний рік.

Модуль 1. Основи організації малого бізнесу, особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва

Змістовий модуль 1. Основи організації малого бізнесу, особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва

Тема 1. Організація малого бізнесу в Україні і завдання обліку. Завдання обліку організації малого бізнесу в Україні. Стан організації малого бізнесу в Україні. Предмет організації бухгалтерського обліку виробничо-господарської діяльності. Принципи організації бухгалтерського обліку. Методичні і технічні прийоми організації бухгалтерського обліку. Загальні методологічні основи ведення й організації бухгалтерського обліку на підприємствах.

Традиційна система організації бухгалтерського обліку на малих підприємствах. Економічні основи діяльності приватного підприємства. Регламентація ведення бухгалтерського обліку і складання звітності на основі національних стандартів. Вибір підприємством альтернативних форм і методів обліку.

Тема 2. Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва. Побудова та коротка характеристика плану рахунків. Загальні принципи використання спрощеного плану рахунків. Застосування рахунків спрощеного плану. Бухгалтерський облік, як інструмент фінансового управління. Організація та ведення бухгалтерського обліку. Основні поняття суб'єктів малого підприємництва. Суб'єкти малого підприємництва в системі бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства. Спрощена форма обліку суб'єктів малого підприємництва. Форми бухгалтерського обліку, які застосовують суб'єкти малого бізнесу. Бухгалтерська звітність суб'єктів малого підприємництва та її особливості.

Тема 3. Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою. Загальна побудова обліку. Види економічної діяльності. Порядок оформлення на роботу найманого працівника приватним підприємцем. Поточний облік господарських операцій. Облік основних засобів, нематеріальних активів і амортизаційних відрахувань у власника. Облік власності засновника. Облік матеріальних цінностей. Облік розрахунків по оплаті праці. Розміри страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, порядок їх обчислення і строки сплати. Перерахування страхових внесків до фонду, облік та звітність платників страхових внесків.

Порядок заповнення розрахункової відомості про нарахування і перерахування страхових внесків до фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Організація первинного обліку надходжень. Облік матеріальних активів, грошових коштів та розрахунків. Облік виробництва продукції та визначення фінансового результату.

Модуль 2. Особливості побудови обліку у бізнесі, організація обліку у селянському (фермерському) господарстві

Змістовий модуль 2. Особливості побудови обліку у бізнесі, організація обліку у селянському (фермерському) господарстві

Тема 4. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою. Звітність підприємства малого бізнесу. Оборотна відомість по рахунках синтетичного обліку. Характеристика підприємств з варіантами обліку. Єдиний податок, облік і звітність для фізичних осіб. Проста форма бухгалтерського обліку. Спрощена форма бухгалтерського обліку. Форма бухгалтерського обліку з використанням реєстрів обліку майна. Облік готівкою грошових документів. Облік грошових коштів та їх еквівалентів. Облік запасів. Облік розрахунків з дебіторами і кредиторами за податками й платежами, довгострокових зобов'язань і доходів майбутніх періодів. Облік розрахунків з оплати праці. Облік необоротних активів та амортизації. Облік капітальних і фінансових інвестицій та інших необоротних активів. Облік витрат на виробництво. Облік доходів і фінансових результатів. Облік власного капіталу, витрат майбутніх періодів, забезпечень майбутніх витрат і платежів. Оборотно-сальдова відомість обліку.

Тема 5. Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку. Облік касових і валютних операцій. Форми розрахунків. Облік розрахункових та кредитних операцій. Облік вексельного обігу. Облік матеріальних запасів в малих підприємствах. Облік розрахункових операцій. Облік розрахунків з оплати праці. Облік основних засобів і нематеріальних активів в малих підприємствах. Облік витрат на виробництво і обчислення собівартості продукції в малих підприємствах. Облік капіталу підприємства Облік і класифікація кінцевих фінансових результатів.

Тема 6. Організація обліку у селянському (фермерському) господарстві. Загальні положення. Облік у фермера за простою формою. Облік у фермера за спрощеною формою. Створення і функціонування селянських (фермерських) господарств. Закон України "Про селянське (фермерське) господарство". Визначення фінансових результатів, розрахунки з бюджетом та складання звітності. Порядок ведення бухгалтерського обліку у господарстві. Бухгалтерський облік та порядок його ведення в національній валюті. Закон України "Про селянське (фермерське) господарство" про власність фермерів. Вартість об'єктів основних засобів. Оцінка товарно-матеріальних цінностей, сільськогосподарської продукції, молодняку тварин, птиці, тварин на відгодівлі, незавершеного виробництва згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси". Вступний та заключний баланс селянського (фермерського) господарства. Фінансова звітність селянських (фермерських) господарств.

Оренда землі та розрахунки за неї. Порядок ведення обліку в інших господарствах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основи організації малого бізнесу, особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва												
Змістовий модуль 1. Основи організації малого бізнесу, особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва												
Тема 1. Організація малого бізнесу в Україні і завдання обліку	12	2	-	-	-	10						
Тема 2. Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва	16	4	2	-	-	10						
Тема 3. Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою	16	4	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4	-	-	30						
Модуль 2. Особливості побудови обліку у бізнесі, організація обліку у селянському (фермерському) господарстві												
Змістовий модуль 2. Особливості побудови обліку у бізнесі, організація обліку у селянському (фермерському) господарстві												
Тема 4. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою	16	4	2	-	-	10						
Тема 5. Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку	16	4	2	-	-	10						

Тема 6. Організація обліку у селянському (фермерському) господарстві	14	2	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 2	46	8	6	-	-	30						
Усього годин	90	20	10	-		60						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Організація малого бізнесу в Україні і завдання обліку. План 1. Завдання обліку організації малого бізнесу в Україні 2. Стан організації малого бізнесу в Україні.	2
2	Тема 2. Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва. План 1. Основні поняття суб'єктів малого підприємництва	2
3	Тема 2. Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва. План 1. Спрощена форма обліку суб'єктів малого підприємництва 2. Особливості обліку при виконанні робіт суб'єктів малого підприємництва.	2
4	Тема 3. Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою. План 1. Загальна побудова обліку 2. Поточний облік господарських операцій виробництва 3. . Облік власності засновника.	2
5	Тема 3. Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою. План 1. . Облік власності засновника.	2
6	Тема 4. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою. План 1. Загальна побудова обліку за подвійною системою	2

7	Тема 4. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою. План 1. Характеристика підприємства та варіанту обліку.	2
8	Тема 5. Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку. План 1. Облік касових та валютних операцій 2. Облік коштів на рахунках в банках, фінансових вкладень та цінних паперів	2
9	Тема 5. Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку. План 1. Форми розрахунків, облік розрахункових та кредитних операцій 2. Облік матеріальних запасів в малих підприємствах.	2
10	Тема 6. Організація обліку у селянському (фермерському) господарстві. План 1. Створення і функціонування селянських (фермерських) господарств 2. Фінансова звітність селянських фермерських господарств 3. Оренда землі та розрахунки за неї	2
	Разом	20

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація малого бізнесу в Україні і завдання обліку.	-
2	Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва.	2
3	Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою.	2
4	Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою.	2
5	Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку.	2
6	Організація обліку у селянському (фермерському) господарстві.	2
	Разом	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Організація малого бізнесу в Україні і завдання обліку.	10
2	Тема 2. Особливості ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва.	10
3	Тема 3. Організація побудови бухгалтерського обліку у малому бізнесі за простою системою.	10
4	Тема 4. Особливості побудови обліку у бізнесі за подвійною системою.	10
5	Тема 5. Організація обліку в малих і спільних підприємствах за варіантами обліку.	10
6	Тема 6. Організація обліку у селянському (фермерському) господарстві.	10
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання: підготовка реферату на одну із зазначених тем.

1. Загальні принципи організації обліку на малому підприємстві
2. Стан організації малого бізнесу в Україні
3. Економічні основи діяльності малого підприємства
4. Завдання обліку організації малого бізнесу в Україні
5. Державна підтримка малого бізнесу
6. Загальні принципи використання спрощеного плану рахунків

7. Бухгалтерський облік як інструмент фінансового управління
8. Спрощена форма обліку суб'єктів малого підприємництва
9. Основні поняття суб'єктів малого підприємництва
10. Форми бухгалтерського обліку, які застосовують суб'єкти малого бізнесу
11. Бухгалтерська звітність суб'єктів малого підприємництва
12. Особливості обліку єдиного податку
13. Загальна система оподаткування
14. Спрощена система оподаткування
15. Фіксований сільськогосподарський податок
16. Облік розрахунків по страхуванню на випадок безробіття
17. Загальна побудова обліку за простою формою
18. Поточний облік господарських операцій
19. Облік власності засновника
20. Облік матеріальних засобів за простою формою
21. Облік незавершеного виробництва за простою формою
22. Облік розрахунків за простою формою
23. Облік виробництва продукції за простою формою
24. Загальна побудова обліку за подвійною системою
25. Характеристика підприємств по варіанту обліку
26. Облік касових і валютних операцій малих підприємств
27. Форми розрахунків малого підприємства
28. Облік розрахункових та кредитних операцій малого підприємства
29. Облік вексельного обліку
30. Облік матеріальних запасів в малому підприємстві
31. Облік розрахунків в малому підприємстві
32. Облік розрахунків з оплати праці в малому підприємстві
33. Облік основних засобів і нематеріальних активів в малому підприємстві
34. Облік витрат на виробництво і обчислення собівартості продукції в малому підприємстві
35. Облік капіталу підприємства
36. Облік і класифікація фінансових результатів малого підприємства
37. Журнал обліку господарських операцій малого підприємства за спрощеною системою
38. Відомість обліку готівки і грошових документів для малого підприємства
39. Відомість обліку запасів для малого підприємства
40. Відомість обліку розрахунків з дебіторами і кредиторами для малого підприємства
41. Відомість обліку розрахунків за податками і платежами для малого підприємства
42. Відомість обліку довгострокових зобов'язань для малого підприємства
43. Відомість обліку доходів майбутніх періодів для малого підприємства
44. Відомість обліку необоротних активів та амортизації (знос) на малих підприємствах
45. Відомість обліку капітальних і фінансових інвестицій в малому підприємстві

46. Відомість обліку інших необоротних активів в малому підприємстві
47. Відомість обліку витрат, доходів і фінансових результатів в малому підприємстві
48. Створення і функціонування селянських (фермерських) господарств
49. Фінансова звітність селянських (фермерських) господарств
50. Оренда землі та розрахунки за неї
51. Відомість обліку власного капіталу в малому підприємстві
52. Відомість обліку витрат майбутніх періодів в малому підприємстві
53. Відомість обліку забезпечення майбутніх витрат і платежів
54. Оборотно-сальдова відомість
55. Оцінка землі
56. Облік землі
57. Облік валових доходів малого підприємства
58. Облік валових витрат малого підприємства
59. Звітність на малому підприємстві
60. План рахунків і їх кореспонденція на малому підприємстві

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: пояснення, бесіда, лекція, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, конспектування, тощо).
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
- 1.3. *Практичні*: практична робота, вправа.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Методи синтезу*
- 2.3. *Індуктивний метод*
- 2.4. *Дедуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)
- 3.2. *Дослідницький*
- 3.4. *Репродуктивний*
- 3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, використання проблемних ситуацій, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій тощо.

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, діалогове навчання тощо.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - виконання аналітично-розрахункових завдань;
  - написання рефератів, звітів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт тощо.

11. Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне тестування та самостійна робота						С Р С	Разом за модуль та ЄКТС	Атестація	Сума
Модуль 1 – 35 бали			Модуль 2 – 35 бали						
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	15	85 (70+15)	15	100
10	10	15	10	15	10				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. **Полятикiна Л.І.** Облік у підприємствах малого бізнесу. Робочий зошит щодо виконання практичних завдань для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування». / **Л.І. Полятикiна** Суми, Сумський національний аграрний університет 2016 р., 29 с.
2. **Полятикiна Л.І.** Облік на підприємствах малого бізнесу. Методичні рекомендації щодо самостійної роботи для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання / **Л.І. Полятикiна** Суми, Сумський національний аграрний університет, 2017 – 54с. (протокол № 2 від 16 жовтня 2017 р.)
3. **Полятикiна Л.І.** Облік на підприємствах малого бізнесу. Методичні рекомендації щодо виконання практичних завдань студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання / **Л.І. Полятикiна** Суми, Сумський національний аграрний університет, 2017 – 57с. (протокол № 2 від 26 жовтня 2017 р.)
4. **Полятикiна Л.І.** Облік на підприємствах малого бізнесу. Конспект лекцій для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання/. **Л.І. Полятикiна** Суми, Сумський національний аграрний університет,. – Суми, 2018. – 69с. (протокол № 2 від 01.11.2018 р.)
5. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=581>

13. Рекомендована література

Базова

1. Белова І., Семенишена Н., Генезис становлення облікової системи малих підприємств в Україні *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 1-2. С. 26-48. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.026>
2. Гура Н.О. Мельник Т.О. Облік на підприємствах малого бізнесу: навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. 327с.
3. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. Фінансовий облік: навч. посіб. К.: Лібра, 2015. 976с.
4. Гудзь, Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2016. 424 с.
5. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2013. С. 186-192.
6. Карпушенко М.Ю. Проблемні питання оподаткування суб'єктів малого підприємництва, *Комунальне господарство міст*, 2016, випуск 131 ISSN 0869-1231 с.22-25.
7. Кіндрацька Г. І., А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. Аналіз господарської діяльності. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с. Режим доступу: <https://oaz.conf.lviv.ua/wp-content/uploads/2019/04/PD-AGD-2019.pdf>

8. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності: практикум. 2-ге вид., доопрац. і допов. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 156 с.
9. Корінько М.Д. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства / за ред. к.е.н., проф. М.Д. Корінька.// – Фастів: «Поліфаст», 2013. – 440 с.
10. Лень В. С. Звітність підприємства: підручник . К. : Каравела, 2016. - 676 с.
11. Матвій М. Я., Хомин П. Я. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами: навч. посіб. К: Центр навчальної літератури, 2014. - 352 с.
12. Методологія і методика проведення майстер-класу з дисциплін «Фінансовий облік» і «Управлінський облік» : колект. моногр. / Чацкіс Ю. Д. та ін.; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Донецьк : Світ книги, 2013. - 198 с.
13. Михайлов М.Г., Полятикіна Л.І., Славкова О.П., Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури.; 2008. – 320с.
14. Савченко Т.С., Гнесь О.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами суб'єктів малого підприємництва: *Молодий вчений*. 2017, №10(50) с.1054-1058
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні. Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI зі змінами та доповненнями // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
17. Роженко, О.В. Лекції з дисципліни Економіка малого бізнесу: для студентів ступеня «бакалавр» : Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 234 с.
18. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Щербина Ю.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2016. 132 с.
19. Соколов В.М., Косата І.А., Розіт Т.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.
20. Тютюнник Ю.М., Єрмоленко В.М. Детермінований факторний аналіз фінансових результатів підприємств малого бізнесу: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури.; 2017. – 488с.
21. Чижевська Л. Сучасний стан та механізми забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів аудиторської діяльності / Л. Чижевська, О. Р. Антонюк // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". - 2017. - № 862. - С. 261-267.

Допоміжна

1. Голов С. Ретроспективний погляд на реформування бухгалтерського обліку в Україні. Антиміфологія. Бухгалтерський облік і аудит. 2016. №2. С. 3-13.
2. Карпенко О.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: зб. ситуац. завдань для практ. занять і самост. роботи студентів спец. 071

- «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і аудит» ступеня магістра ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2017. 135 с.
3. Карпенко О.В. Становлення і розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні у дзеркалі світового визнання. Інформаційно-методичне забезпечення функціонування соціально-економічних систем різного рівня: колективна монографія. Д.: ЛПРА, 2018. 309 с.
  4. Корягін М.В., Куцик П.О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія. Львів: ЛКА, 2015. 239 с.
  5. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історикотеоретичні аспекти: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2017. 204 с.
  6. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.13 р. (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] // <http://zakon.rada.gov.ua>
  7. Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності: Затверджено постановою КМУ від 25.05.15 № 740 // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 50.
  8. Accounting 1e / A Foundation Robert Hodge, 512 p.
  9. Accounting Information Systems 9e / Foundations in Enterprise Risk Management, International Edition, Richard B. Dull, Clemson University, Ulric J. Gelinias, Bentley University, Patrick Wheeler, University of Missouri, 696 p.
  10. Financial & Managerial Accounting, International Edition 12e / Carl S. Warren, University of Georgia, James M. Reeve, University of Tennessee, Jonathan Duchac, Wake Forest University, 1408 p.

14. Інформаційні ресурси

1. <https://buhgalter911.com/>
2. <https://dtk.com.ua/>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. <http://www.accountantsworld.com/>
5. <https://www.gasb.org/home>
6. <http://www.taxsites.com/>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=581>